

Uchwała Nr 903/202/26
Zarządu Województwa Pomorskiego
z dnia 2 lipca 2026 r.

**w sprawie zmiany Planu przedsięwzięcia strategicznego Samorządu
Województwa Pomorskiego pn. Zintegrowany rozwój infrastruktury i usług
społecznych w województwie pomorskim**

na podstawie Działu III Rozdziału 3, Tabela 4 Zasady zarządzania przedsięwzięciem strategicznym wiersz 2 Załącznika do Uchwały nr 753/373/22 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 28 lipca 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030, zmienionej Uchwałą nr 889/469/23 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 27 lipca 2023 r., Uchwałą 1534/510/23 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 28 grudnia 2023 r. oraz Uchwałą 868/5/24 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 9 lipca 2024 r. uchwała się co następuje:

§ 1.

W uchwale Nr 914/7/24 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 16 lipca 2024 r. w sprawie przyjęcia Planu przedsięwzięcia strategicznego pn. Zintegrowany rozwój infrastruktury i usług społecznych w województwie pomorskim załącznik otrzymuje brzmienie jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Na podstawie Działu III Zarządzanie Przedsięwzięciami Strategicznymi, Rozdziału 3 Zasady Zarządzania Przedsięwzięciami Strategicznymi, Tabela 4 Zasady zarządzania przedsięwzięciem strategicznym, wiersz 2 Załącznika do Uchwały nr 753/373/22 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 28 lipca 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 zmienionej Uchwałą nr 889/469/23 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 27 lipca 2023 r., Uchwałą 1534/510/23 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 28 grudnia 2023 r. oraz Uchwałą 868/5/24 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 9 lipca 2024 r., Kierownik RPS przygotowuje Plan przedsięwzięcia strategicznego. W przypadku Planu przedsięwzięcia strategicznego, w ramach którego nie następuje bezpośrednia identyfikacja projektów realizujących przedsięwzięcie strategiczne, jest on przyjmowany uchwałą Zarządu Województwa Pomorskiego.

Plan przedsięwzięcia strategicznego pn. Zintegrowany rozwój infrastruktury i usług społecznych w województwie pomorskim przyjęty został Uchwałą Nr 914/7/24 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 16 lipca 2024 r.

Uchwałą Nr 742/194/26 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 2 czerwca 2026 r. o zmianie uchwały w sprawie przyjęcia Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego i wrażliwości społecznej, Uzasadnienia oraz Podsumowania do Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego i wrażliwości społecznej rozszerzono zakres przedsięwzięcia o II etap, który ma na celu budowę nowych budynków na potrzeby mieszkań komunalnych i społecznych.

W celu ogłoszenia stosowanego naboru wniosków o dofinansowanie niezbędna jest zmiana Planu przedsięwzięcia strategicznego pn. Zintegrowany rozwój infrastruktury i usług społecznych w województwie pomorskim.

Z uwagi na powyższe podjęcie uchwały jest zasadne.

Załącznik do Uchwały Nr 903/202/26
z dnia 2 lipca 2026 r.

ZARZĄD
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

PLAN PRZEDSIĘWZIĘCIA STRATEGICZNEGO SWP

pn. Zintegrowany rozwój infrastruktury i usług społecznych w województwie pomorskim

I. METRYCZKA

1. Dane osoby sporządzającej - Kierownika przedsięwzięcia strategicznego

Imię i nazwisko, stanowisko <i>(w przypadku osób spoza UMWP wskazać nazwę jednostki)</i>	E-mail, Telefon	Data
Kinga Myrcik Zastępca dyrektora ds. koordynacji polityki społecznej	k.myrcik@pomorskie.eu , 58 32 68 809	

2. Uzgodnienie i opiniowanie Planu przedsięwzięcia

Potwierdzenie uzgodnienia treści Planu przedsięwzięcia				
Podmiot	Imię i Nazwisko	Uwagi	Data	Podpis
Z-ca Kierownika RPS	Katarzyna Weremko			
Skarbnik WP <i>(w zakresie zobowiązań finansowych województwa)</i>	Henryk Halmann	Do uzgodnienia na późniejszym etapie		
Potwierdzenie zaopiniowania treści Planu przedsięwzięcia				
Przewodniczący Zespołu Sterującego SRWP	Adam Mikołajczyk			

II. OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA STRATEGICZNEGO SWP

1. Uzasadnienie realizacji przedsięwzięcia strategicznego

Przedsięwzięcie strategiczne „**Zintegrowany rozwój infrastruktury i usług społecznych w województwie pomorskim**” wynika z zobowiązania SWP pn. „Koordynacja procesu deinstytucjonalizacji usług społecznych w województwie” wskazanego w Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030. Infrastruktura społeczna to obiekty i instytucje zapewniające usługi publiczne, mające na celu zaspokajanie podstawowych potrzeb mieszkańców oraz poprawę jakości życia. Obejmuje inwestycje w edukację, zdrowie, pomoc społeczną, kulturę i sport, stanowiąc materialną podstawę polityki społecznej i spójności. Jednym z kluczowych elementów infrastruktury społecznej jest obszar mieszkalnictwa.

Przedsięwzięcie strategiczne realizowane będzie dwuetapowo. Etap I przedsięwzięcia dotyczy zwiększenia liczby mieszkań treningowych i wspomaganych na terenie województwa pomorskiego. II etap przedsięwzięcia polegać będzie na realizacji działań mających w szczególności na celu poprawę dostępu do przystępnych cenowo i zrównoważonych mieszkań w regionie.

ETAP I PRZEDSIĘWZIĘCIA

Podstawowym założeniem procesu deinstytucjonalizacji jest wsparcie udzielane w środowisku lokalnym, zapewnienie wysokiej jakości spersonalizowanych usług społecznych oraz takie ich zintegrowanie, by zapobiegać konieczności umieszczania osób dorosłych i dzieci potrzebujących pomocy w instytucjach opieki całodobowej. Rozwój oraz deinstytucjonalizacja usług społecznych wymaga również rozwoju niezbędnej infrastruktury.

Zgodnie ze „Strategią Rozwoju Usług Społecznych, polityka publiczna do roku 2030, z perspektywą do 2035” r. (zwana dalej: SRUS) oraz Regionalnym Planem Rozwoju i Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych i Zdrowotnych w Województwie Pomorskim na lata 2023-2025, usługi społeczne w sposób szczególny dedykowane są osobom/grupom osób narażonym na doświadczanie wykluczenia społecznego, wśród których wskazano: (1) rodzinę – dzieci, w tym dzieci z niepełnosprawnościami, (2) osoby z niepełnosprawnościami, (3) osoby z zaburzeniami psychicznymi i w kryzysie psychicznym, (4) osoby starsze, (5) osoby w kryzysie bezdomności.

W ramach opracowywania Regionalnego Planu Rozwoju i Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych i Zdrowotnych w Województwie Pomorskim na lata 2023-2025 zdefiniowano kierunki interwencji, z których wynika, że w każdym z ww. obszarów niezbędny jest rozwój mieszkalnictwa wspomagane i treningowe.

Jak wynika z Oceny Zasobów Pomocy Społecznej (OZPS) za 2022 rok w województwie pomorskim funkcjonowało łącznie 67 mieszkań chronionych, w tym: 34 mieszkania treningowe i 33 mieszkania wspierane, z czego przeważająca większość usytuowanych było na terenie Obszaru Metropolitalnego Gdańsk Gdynia Sopot (poza obszarem metropolitalnym funkcjonowało 13 mieszkań chronionych). W związku ze zmianą ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, do końca kwietnia 2024 r. mieszkania chronione powinny zostać przekształcone w mieszkania wspomagane i treningowe, a po przekształceniu wpisane do rejestru Wojewody Pomorskiego.

Mieszkania wspomagane i treningowe sprzyjają koncepcji niezależnego życia i przeznaczone są dla szerokiej grupy adresatów. Mogą z nich korzystać osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, osoby w kryzysie zdrowia psychicznego, w kryzysie bezdomności, a także wychowankowie opuszczający pieczę zastępczą i inne placówki (np. specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, domy

pomocy społecznej) – będący w procesie usamodzielnienia, jak również osoby doznające przemocy domowej, osoby uzależnione, rodziny wymagające wsparcia w wychowywaniu dzieci, imigranci będący w sytuacji kryzysowej, osoby opuszczające zakłady karne realizujące program readaptacji społecznej itp.

Jednak priorytetem w ramach przedsięwzięcia strategicznego jest powstanie mieszkań wspomaganych i treningowych w obszarach objętych deinstytucjonalizacją, tj. w obszarze wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, osób zaburzeniami psychicznymi, osób w kryzysie bezdomności.

Mieszkalnictwo wspomagane i treningowe stanowi alternatywę dla umieszczenia osób potrzebujących wsparcia w placówkach opieki całodobowej i szansę na prowadzenie niezależnego życia, dlatego należy położyć szczególny nacisk na rozwój tych form wsparcia w regionie.

Założenia realizacji I etapu przedsięwzięcia strategicznego:

Diagnoza zasobów w obszarze pomocy społecznej wskazuje, że na terenie obszaru metropolitalnego mieszkalnictwo wspomagane i treningowe stale się rozwija, dlatego też szczególny nacisk na tworzenie nowych form mieszkaniowych należy położyć w pozostałej części gmin i powiatów województwa. W 2018 roku mieszkań chronionych w całym regionie funkcjonowało 15. Natomiast w roku 2022 było to już 67 mieszkań chronionych, a tylko 13 poza obszarem OMGGS. W dane OZPS nie uwzględniają danych dotyczących Miasta Gdańska, realizującego Gdański Program Mieszkalnictwa Społecznego dla osób/rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. Zgodnie ze „Raportem o stanie Miasta Gdańska za 2022 rok” w 2022 roku w Gdańsku funkcjonowało ogółem 190 mieszkań, w tym: 75 mieszkań wspomaganych i 115 mieszkań ze wsparciem. Z kolei, zgodnie ze sprawozdaniem „Pomoc społeczna w Gdyni” Gdyński system mieszkalnictwa wspieranego, chronionego i treningowego tworzyły w 2022 roku łącznie 52 lokale.

W związku z powyższym I etap przedsięwzięcia strategicznego będzie realizowany w szczególności poprzez **Działanie FEPM.06.03 Infrastruktura społeczna w zintegrowaniu z Działaniem FEPM.05.17 Usługi społeczne i zdrowotne – z wyłączeniem obszaru metropolitalnego** programu Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027 (FEP 2021-2027), w ramach których nabór wniosków o dofinansowanie prowadzony będzie w oparciu o konkurencyjny sposób wyboru.

W przypadku projektów wynikających ze strategii instrumentów terytorialnych, których elementy ukierunkowane będą na rozwój mieszkalnictwa wspomagane i treningowe, przedsięwzięcie strategiczne może objąć także:

- 1) Działanie FEPM.06.04 Infrastruktura społeczna – ZIT na terenie obszaru metropolitalnego w zintegrowaniu z Działaniem FEPM.05.18 Usługi społeczne i zdrowotne – ZIT na terenie obszaru metropolitalnego;
- 2) Działanie FEPM.06.05 Infrastruktura społeczna – programy rewitalizacji w zintegrowaniu z Działaniem FEPM.05.19 Usługi społeczne i zdrowotne – programy rewitalizacji;
- 3) Działanie FEPM.06.06 Infrastruktura społeczna – RLKS. Inwestycje w ramach Działania będą realizowane w odniesieniu do wyników lokalnej diagnozy potrzeb grupy docelowej oraz deficytów w zakresie deinstytucjonalizacji usług społecznych w ramach Działania 5.20 Usługi społeczne i zdrowotne – RLKS. Działanie realizowane będzie na obszarach wynikających ze strategii poszczególnych LGD.

Jednocześnie podkreślić należy, iż nie ma obowiązku, by projekty wynikające ze strategii instrumentów terytorialnych realizowały niniejsze przedsięwzięcie strategiczne, jeżeli ze strategii instrumentów terytorialnych nie wynikają potrzeby w obszarze rozwoju mieszkalnictwa wspomagane i treningowe.

ETAP II PRZEDSIĘWZIĘCIA

Diagnoza wskazana w SRWP 2030 w ramach celu 2.2 Wrażliwość społeczna, wskazuje, że istotną przeszkodę w zapewnieniu w regionie spójności społecznej stanowi niedopasowanie usług do faktycznych potrzeb osób, a także wciąż obecne bariery instytucjonalne i fizyczne w dostępie do wszystkich usług publicznych.

Podstawą dobrego funkcjonowania każdej osoby i rodziny jest dostęp do mieszkania. Prawo do mieszkania jest jednym z podstawowych praw człowieka. W art. 75 ust. 1 Konstytucji RP jest mowa o tym, że władze publiczne prowadzą politykę sprzyjającą zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych obywateli, w szczególności przeciwdziałają bezdomności, wspierają rozwój budownictwa oraz popierają działania obywateli zmierzające do uzyskania własnego mieszkania.

Zasadniczym obszarem aktywnej polityki mieszkaniowej gmin jest szeroko rozumiane mieszkalnictwo społeczne, w szczególności mieszkania komunalne oraz społeczne mieszkania powstające w ramach działalności TBS / SIM.

Dwubiegunowy system mieszkalnictwa w Polsce, rozwijający z jednej strony sektor mieszkań własnościowych, a z drugiej pomagający jedynie najuboższej części społeczeństwa, prowadzi do silnej polaryzacji społecznej oraz pogłębia występowanie problemu zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych średniozamożnej grupy gospodarstw domowych oraz wpływa na zwiększenie problemów społecznych mieszkańców regionu.

Mieszkania komunalne są adresowane do gospodarstw domowych, które nie kwalifikują się do otrzymania lokalu socjalnego, ale ze względu na sytuację dochodową, rodzinną lub zdrowotną nie są w stanie zaspokoić potrzeb mieszkaniowych na rynku komercyjnym. W praktyce dotyczy to przede wszystkim osób i rodzin o umiarkowanych dochodach, w tym m.in. rodzin wielodzietnych, w których są osoby z niepełnosprawnościami.

W 2024 roku w 24 gminach w regionie nie wpłynął ani jeden wniosek o przydział mieszkania komunalnego. Natomiast aż 10 gmin odnotowało wpływ ponad 100 takich wniosków w ciągu całego roku.

Biorąc pod uwagę liczbę 1999 oczekujących na lokal komunalny w gminach miejskich i miejsko-wiejskich wg stanu na ostatni dzień roku 2024, 21 gmin uplasowało się poniżej mediany (mediana wyniosła 32), w 12 gminach liczba oczekujących osiągnęła medianę, była od niej wyższa, ale nie osiągnęła dwukrotności mediany, z kolei w 10 gminach liczba oczekujących przekraczała dwukrotność mediany (64):

powiat	gmina	typ gminy	oczekujący
m. Słupsk	M. Słupsk	miejska	227
chojnicki	Chojnice	miejska	219
m. Gdynia	M. Gdynia	miejska	179
m. Gdańsk	M. Gdańsk	miejska	98
chojnicki	Czersk	miejsko-wiejska	92
starogardzki	Skarszewy	miejsko-wiejska	84
wejherowski	Rumia	miejska	84

tczewski	Tczew	miejska	78
bytowski	Miastko	miejsko-wiejska	74
gdański	Pruszcz Gdański	miejska	68
pucki	Puck	miejska	63
pucki	Hel	miejska	59
tczewski	Gniew	miejsko-wiejska	59
malborski	Malbork	miejska	57
słupski	Kępice	miejsko-wiejska	56
kościerski	Kościerzyna	miejska	50
nowodworski	Nowy Dwór Gdański	miejsko-wiejska	47
m. Sopot	M. Sopot	miejska	42
słupski	Kobylnica	miejsko-wiejska	41
kwidzyński	Prabuty	miejsko-wiejska	36
malborski	Nowy Staw	miejsko-wiejska	34
sztumski	Dzierzgoń	miejsko-wiejska	32
człuchowski	Debrzno	miejsko-wiejska	31
sztumski	Sztum	miejsko-wiejska	30
kartuski	Kartuzy	miejsko-wiejska	27
człuchowski	Czarne	miejsko-wiejska	19
lęborski	Lębork	miejska	18
tczewski	Pelplin	miejsko-wiejska	18
kartuski	Żukowo	miejsko-wiejska	15
bytowski	Bytów	miejsko-wiejska	13
słupski	Ustka	miejska	10
chojnicki	Brusy	miejsko-wiejska	8
wejherowski	Wejherowo	miejska	7
kwidzyński	Kwidzyn	miejska	6
starogardzki	Skórcz	miejska	6
nowodworski	Krynica Morska	miejska	5
pucki	Jastarnia	miejsko-wiejska	3

człuchowski	Człuchów	miejska	2
starogardzki	Czarna Woda	miejsko-wiejska	2
łęborski	Łeba	miejska	0
pucki	Władysławowo	miejsko-wiejska	0
starogardzki	Starogard Gdański	miejska	0
wejherowski	Reda	miejska	0

Polityka mieszkaniowa jest nie tylko jednym z naczelnych i fundamentalnych zadań polityki społecznej, ale także jednym z najskuteczniejszych narzędzi prowadzenia polityki rozwoju zarówno społecznego i gospodarczego. W znacznej mierze determinuje charakter interwencji publicznej w takich obszarach jak polaryzacja społeczna, sprawiedliwość terytorialna i środowiskowa, pomoc społeczna, przeciwdziałanie wykluczeniu czy rewitalizacja. Polityka mieszkaniowa wypełnia zatem większość zadań publicznej polityki społecznej. Jednocześnie polityka mieszkaniowa wpływając na dostępność rynku mieszkaniowego kształtuje w sposób aktywny i bezpośredni zasoby lokalnego rynku pracy.

Funkcje społeczno-gospodarcze mieszkalnictwa komunalnego w szerokim jego rozumieniu to:

- stabilizacja relacji cenowych na rynku i zwiększenie dostępności zasobów mieszkaniowych;
- czynnik intensyfikujący mobilność na rynku pracy;
- narzędzie pozyskiwania i zatrzymywania w mieście kapitału ludzkiego;
- efektywne narzędzie kształtowania społecznych struktur przestrzennych w procesie rozwoju miast.

Dostępność zasobów mieszkaniowych jest warunkiem z jednej strony stabilizacji, a z drugiej mobilności zasobów pracy. Zasoby komunalne pozwalają na prowadzenie przez gminy aktywnej polityki kształtowania lokalnego kapitału ludzkiego. Oferta atrakcyjnych mieszkań komunalnych i społecznych jest elementem przyciągania i zatrzymywania w mieście pożądaných profesjonalistów. Mieszkania komunalne i społeczne powinny zarówno powierzchnią, jakością jak i lokalizacją odpowiadać wymogom klasy średniej.

Założenia realizacji II etapu przedsięwzięcia strategicznego:

Jak wynika z przeprowadzonej diagnozy w województwie pomorskim w 2024 roku istniały 47 234 mieszkania komunalne. Natomiast badając zapotrzebowanie na tego typu wsparcie i analizując liczbę wniosków o przydział mieszkania komunalnego w gminach województwa pomorskiego można stwierdzić, że najwięcej tego typu wniosków wpływa w gminach miejskich i miejsko-wiejskich. W 2024 roku w województwie pomorskim na 6259 wniosków o przydział mieszkania komunalnego 5381 wniosków złożonych zostało w gminach miejskich i miejsko-wiejskich (86%), a tylko 878 wniosków w gminach wiejskich.

W związku z powyższym II etap przedsięwzięcia strategicznego, mający na celu zwiększanie publicznego zasobu mieszkaniowego w gminach odbywać się będzie wg następujących założeń:

- 1) interwencja dotyczyć będzie wyłącznie budowy nowych budynków na potrzeby mieszkań komunalnych i społecznych;
- 2) interwencja realizowana będzie wyłącznie na obszarach miejskich (gminy miejskie i gminy miejsko-wiejskie na obszarach miejskich).

Nabór wniosków o dofinansowanie prowadzony będzie w trybie konkurencyjnym w ramach programu Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027 (FEP 2021-2027), Priorytet FEPM.13

Fundusze europejskie dla zwiększania dostępu do przystępnych cenowo i zrównoważonych mieszkań na Pomorzu.

Beneficjentami projektów będą JST i ich jednostki organizacyjne oraz spółki (TBS, SIM) z udziałem JST.

Preferowane będą m.in.:

- inwestycje, w ramach których oprócz mieszkań komunalnych i społecznych, powstaną również mieszkania wspomagane i/lub mieszkania treningowe;
- gminy miejskie i miejsko-wiejskie, w których:
 - a) liczba oczekujących na mieszkanie komunalne przekracza dwukrotność mediany oraz medianę dla gmin miejskich i miejsko-wiejskich – wg danych z grudnia 2024 roku;
 - b) udział wniosków o przydział mieszkania komunalnego złożonych przez rodziny z dziećmi do lat 16 w ogólnej liczbie wniosków o przydział mieszkania komunalnego w danej gminie jest równy lub przekracza 30,00% i 60,00%;
- projekty realizowane na obszarze rewitalizowanym, który został wskazany w obowiązującym i wpisanym do rejestru prowadzonego przez IZ FEP 2021-2027 gminnym programie rewitalizacji;
- lokalizacja projektu w odniesieniu do podstawowych usług publicznych, tj. edukacyjnych i zdrowotnych, oraz dostępność publicznego transportu zbiorowego.

2. Cele przedsięwzięcia strategicznego

Celem przedsięwzięcia strategicznego jest zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług i mieszkań, w tym: mieszkań wspomaganych i treningowych oraz mieszkań komunalnych i społecznych.

Zwiększenie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych o charakterze mieszkalnictwa wspomagane i treningowe jest kluczowym elementem kompleksowego przejścia od usług świadczonych w instytucjach zamkniętych do usług o charakterze środowiskowym, natomiast rozwój zasobu mieszkalnictwa komunalnego i społecznego zwiększa dostęp do przystępnych cenowo i zrównoważonych mieszkań, przeznaczonych dla gospodarstw domowych, które w szczególności z uwagi na swój skład i uzyskiwany dochód, rzeczywiście potrzebują przystępnego cenowo mieszkania.

3. Planowane efekty

Etap I

1. Wzrost liczby mieszkań wspomaganych i treningowych w regionie.
2. Wzrost liczby osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej.

Wskaźniki produktu:

Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS) - 40

Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne - 40

Pojemność nowych lub zmodernizowanych lokali – 120

Wskaźniki rezultatu

Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych lokali - 120

Roczna liczba użytkowników obiektów świadczących usługi społeczne -120

Etap II

1. Wzrost liczby mieszkań komunalnych w regionie.

Wskaźniki produktu:

Liczba nowopowstałych mieszkań komunalnych lub społecznych – 150

Wskaźniki rezultatu:

Oddanie do użytkowania 5 budynków mieszkalnych zawierających lokale mieszkalne spełniające kryteria mieszkań przystępnych cenowo i zrównoważonych

4. Komplementarność z innymi przedsięwzięciami

Systemowe wsparcie polityki na rzecz włączenia społecznego – Przedsięwzięcie strategiczne mające na celu uspołnienie polityki włączenia społecznego realizowanej w regionie, jak również wypracowanie mechanizmu jej sprawniejszej koordynacji i lepszego przepływu informacji pomiędzy różnymi podmiotami w województwie pomorskim. Jednym z celów przedsięwzięcia jest strategiczne ukierunkowanie interwencji publicznej w zakresie polityki społecznej.

5. Interesariusze przedsięwzięcia strategicznego (podmioty/jednostki zaangażowane, grupy docelowe, partnerzy)

I ETAP PRZEDSIĘWZIĘCIA

Grupy docelowe:

- usamodzielniani wychowankowie pieczy zastępczej,
- seniorzy,
- osoby z niepełnosprawnościami,
- osoby z zaburzeniami psychicznymi,
- osób w kryzysie bezdomności.

Grupa „osoby w kryzysie uchodźczym” nie została wyodrębniona jako osobna grupa docelowa, jednak zakłada się, że wszystkie osoby potrzebujące wsparcia w formie mieszkalnictwa wspomaganego lub treningowego mogą korzystać ze wsparcia oferowanego w projektach na tych samych zasadach.

Podmioty zaangażowane w ramach UMWP:

- Departament Programów Regionalnych (DPR),
- Departament Europejskiego Funduszu Społecznego (DEFS),
- Departament Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego (DRRP),
- Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich (DPROW).

Inne podmioty zaangażowane:

- Lokalne Grupy Działania (LGD),
- Obszar Metropolitalny Gdańsk Gdynia Sopot (OMGGS).
- Jednostki Samorządu Terytorialnego oraz jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego,
- Organizacje pozarządowe (w tym podmioty ekonomii społecznej),
- Kościoły i związki wyznaniowe.

II ETAP PRZEDSIĘWZIĘCIA

Grupa docelowa: mieszkańcy obszarów miejskich województwa pomorskiego tworzący gospodarstwa domowe, które w szczególności z uwagi na swój skład i uzyskiwany dochód, rzeczywiście potrzebują przystępnego cenowo mieszkania.

Podmioty zaangażowane w ramach UMWP:

- Departament Programów Regionalnych (DPR),
- Departament Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego (DRRP).

Inne podmioty zaangażowane:

- Jednostki Samorządu Terytorialnego (JST)
- Spółki (TBS i SIM) z udziałem JST.

6. Opis standardów jakości realizacji projektów (jeśli dotyczy)

Zasady realizacji projektów zintegrowanych (dotyczy tylko I etapu przedsięwzięcia):

Zintegrowanie pomiędzy dwoma projektami oznacza, że inwestycje w obiekty infrastruktury społecznej muszą być ściśle skoordynowane z działaniami polegającymi na świadczeniu usług społecznych i wynikać z lokalnej diagnozy potrzeb grupy docelowej oraz deficytów w zakresie deinstytucjonalizacji usług społecznych. Preferowane będą inwestycje, których potrzeba realizacji wynika z lokalnego planu rozwoju i deinstytucjonalizacji usług społecznych (LPDI) opracowanego przez gminę lub powiat.

Z uwagi na potrzebę zachowania trwałości infrastruktury i realizowanych w niej usług preferowane jest, by to jednostka samorządu terytorialnego lub jej jednostka organizacyjna była wnioskodawcą lub partnerem w projekcie.

Projekty mogą być realizowane w partnerstwie. W formule zintegrowanej w obu projektach (zarówno w obszarze infrastruktury społecznej jak i w obszarze usług społecznych) liderem jest ten sam podmiot.

Z uwagi na fakt, że realizacja projektów odbywać się będzie w formule zintegrowanej, projekt w zakresie usług społecznych (EFS +) może dotyczyć tylko usług realizowanych na rzecz osób korzystających z nowopowstałej w ramach infrastruktury (EFRR). Wsparciem można objąć również otoczenie uczestników projektu (np. w formie szkoleń dla opiekunów osób przebywających w mieszkaniach treningowych), nie ma natomiast możliwości objęcia wsparciem w postaci usług społecznych innych grup docelowych niż grupa wskazana w projekcie infrastrukturalnym.

Jeśli uzasadnia to specyfika projektu, możliwe jest zaplanowanie wsparcia dla uczestników jeszcze przed zakończeniem inwestycji – np. celem przygotowania ich do zamieszkania w nowopowstałych formach mieszkalnictwa. Możliwe jest również przygotowanie kadry projektu przed zakończeniem inwestycji.

Mieszkania treningowe i wspomagane

Minimalne standardy pomieszczeń i usług świadczonych w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych określają obowiązujące wytyczne dotyczące realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego

Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027 oraz ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i akty wykonawcze wydane na podstawie tej ustawy (aktualnie:

Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 30 października 2023 r. w sprawie mieszkań treningowych i wspomaganych).

Mieszkania treningowe i wspomagane nie powinny znajdować się na obszarach odizolowanych od społeczności lokalnej i słabo skomunikowanych, by nie przyczyniać się do segregacji przestrzennej grup marginalizowanych.

Dodatkowo realizacja inwestycji w ramach przedsięwzięcia strategicznego wymaga, by mieszkania treningowe i wspomagane były usytuowane w budynkach dostępnych dla osób ze szczególnymi potrzebami, a w przypadku lokali usytuowanych w budynku niedostępnym, w projekcie należy przewidzieć działania mające na celu zapewnienie tej dostępności, zatem uzupełniająco możliwa jest realizacja działań służących likwidacji barier architektonicznych oraz poprawie dostępności cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej, w szczególności w oparciu o uniwersalne projektowanie.

W przypadku remontu, budowy, przebudowy lokali przeznaczonych na mieszkania treningowe i wspomagane wskazane jest zastosowanie projektowania uniwersalnego, umożliwiającego docelowo korzystanie z mieszkań różnym grupom osób potrzebujących wsparcia (nie tylko osób z niepełnosprawnością ruchową). Pełna dostępność mieszkania treningowego dla różnych osób ze szczególnymi potrzebami może zostać potwierdzona przeprowadzeniem audytu dostępności tego lokalu przed rozliczeniem inwestycji. W takim przypadku wskazane jest również, by pierwszy audyt dostępności przeprowadzić na etapie opracowania dokumentacji projektowej.

W ramach realizacji niniejszego przedsięwzięcia możliwe jest prowadzenie mieszkań wspomaganych i treningowych przez DPS zarówno dla osób usamodzielnianych opuszczających DPS, jak i w celu zaradczo-profilaktycznym, tj. w celu zapobiegania umieszczaniu osób w placówce opieki całodobowej, przy założeniu, że utworzone mieszkania nie mogą być zlokalizowane na nieruchomości, na której znajduje się placówka opieki instytucjonalnej.

Zasady realizacji działań mających na celu poprawę dostępu do przystępnych cenowo i zrównoważonych mieszkań (dotyczy tylko II etapu przedsięwzięcia)

Mieszkania przystępne cenowo, to mieszkania spełniające następujące wymogi:

- a. dostępne dla gospodarstw domowych niebędących w stanie – ze względu na niedoskonałości rynku – uzyskać na rynkowych warunkach dostępu do mieszkania.
- b. charakteryzujące się przystępną ceną lub przystępnym czynszem, które powinny być niższe od cen rynkowych i ustalane na podstawie przejrzystych kryteriów;
- c. ceny mieszkań lub czynsze nie mogą być obniżane poniżej poziomu niezbędnego do zapewnienia przystępności cenowej kwalifikującym się gospodarstwom domowym;
- d. spełniające obowiązujące normy minimalne w zakresie jakości i w zakresie ochrony środowiska, efektywności energetycznej oraz wymogi w zakresie dostępności architektonicznej dla osób z niepełnosprawnością;
- e. być dostępne do celów mieszkalnictwa przystępnego cenowo przez okres co najmniej 20 lat od rozpoczęcia świadczenia usługi.

III. REALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA STRATEGICZNEGO

1. Skład Zespołu Projektowego

Lp.	Imię i nazwisko	Departament /jednostka	Funkcja w Zespole Projektowym	Dane kontaktowe
1.	Kinga Myrcik	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	Kierownik przedsięwzięcia strategicznego	Email: k.myrcik@pomorskie.eu
				Tel: 58 326 88 09
2.	Mateusz Rutkowski	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	Członek zespołu projektowego	Email: m.rutkowski@pomorskie.eu
				Tel: 58 3268 574
3.	Łukasz Mierzejewski	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	Członek zespołu projektowego	Email: l.mierzejewski@pomorskie.eu
				Tel: 58 3261 685
5.	Joanna Zorn-Szumilo	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	Członek zespołu projektowego	Email: j.zorn@pomorskie.eu
				Tel: 58 3261 693

2. Etapy realizacji przedsięwzięcia strategicznego

Lp.	Etap realizacji	Podmiot odpowiedzialny (departament/jednostka/inny podmiot)
1	Przygotowanie do realizacji przedsięwzięcia strategicznego	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej (ROPS)
2.	Ogłoszenie naborów wniosków o dofinansowanie przez Instytucję Zarządzającą – konkurencyjny	DPR, DEFS

	sposób wyboru, osobno dla I i dla II etapu przedsięwzięcia	
2.1	Złożenie wniosków o dofinansowanie w ramach ww. naborów	Wnioskodawcy
2.2	Realizacja inwestycji	Beneficjenci projektów
2.3	Rozliczenie inwestycji. Wdrożenie zaplanowanych usług społecznych i zdrowotnych (dot. I etapu przedsięwzięcia)	Beneficjenci projektów

3. Harmonogram realizacji przedsięwzięcia strategicznego

Lp.	Etap realizacji	Termin realizacji
1	Przygotowanie do realizacji I etapu przedsięwzięcia strategicznego	Luty 2024
2.	Ogłoszenie naboru wniosków o dofinansowanie przez Instytucję Zarządzającą dla Działania FEPM.06.03 Infrastruktura społeczna (EFRR) w zintegrowaniu z Działaniem FEPM.05.17 Usługi społeczne i zdrowotne (EFS+) – konkurencyjny sposób wyboru	Zgodnie z informacją zawartą w Harmonogramie naborów wniosków o dofinansowanie w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027
2.1	Złożenie wniosków o dofinansowanie	Zgodnie z informacją zawartą w Harmonogramie naborów wniosków o dofinansowanie w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027
2.2	Realizacja inwestycji	Zgodnie z terminem wskazanym we wniosku o dofinansowanie
2.3	Rozliczenie inwestycji oraz wdrożenie zaplanowanych usług społecznych i zdrowotnych	Zgodnie z terminem wskazanym we wniosku o dofinansowanie
3.	Aktualizacja założeń przedsięwzięcia strategicznego – wprowadzenie II etapu przedsięwzięcia	Luty-czerwiec 2026

4.	Ogłoszenie naboru wniosków o dofinansowanie przez Instytucję Zarządzającą dla Działania FEPM 13.1. Infrastruktura dostępnych cenowo mieszkań w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027	Zgodnie z informacją zawartą w Harmonogramie naborów wniosków o dofinansowanie w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027
4.1	Złożenie wniosków o dofinansowanie	Zgodnie z informacją zawartą w Harmonogramie naborów wniosków o dofinansowanie w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027
4.2	Realizacja inwestycji	Zgodnie z terminem wskazanym we wniosku o dofinansowanie
4.3	Rozliczenie inwestycji	Zgodnie z terminem wskazanym we wniosku o dofinansowanie

IV. BUDŻET PRZEDSIĘWZIĘCIA

1. Źródła finansowania przedsięwzięcia strategicznego

- **I etap przedsięwzięcia**

Program Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027 (FEP 2021-2027) zatwierdzony w dniu 7 grudnia 2022 r. przez Komisję Europejską decyzją wykonawczą nr C(2022) 8860r zakłada wsparcie na poziomie:

Alokacja przeznaczona na realizację przedsięwzięcia strategicznego:

Działanie FEPM.05.17 Usługi społeczne i zdrowotne

EFS+ (85%) 8 000 000,00 euro, BP(10%), wkład własny beneficjenta (5%)

Działanie FEPM.06.03 Infrastruktura społeczna

Wysokość alokacji UE: 16 000 000,00 euro, EFRR + współfinansowanie ze środków krajowych (85%), wkład własny beneficjenta (15%)

Dodatkowo przedsięwzięcie strategiczne mogą realizować również projekty wynikające ze strategii instrumentów terytorialnych, których elementy ukierunkowane będą na rozwój mieszkalnictwa wspomaganego i treningowego w ramach działań:

Działanie FEPM.05.18 Usługi społeczne i zdrowotne – ZIT na terenie obszaru metropolitalnego

Działanie FEPM.06.04 Infrastruktura społeczna – ZIT na terenie obszaru metropolitalnego

Działanie FEPM.05.19 Usługi społeczne i zdrowotne – programy rewitalizacji

Działanie FEPM.06.05 Infrastruktura społeczna – programy rewitalizacji

Działanie FEPM.05.20 Usługi społeczne i zdrowotne – RLKS

Działanie FEPM.06.06 Infrastruktura społeczna – RLKS

Ostateczna kwota na realizację przedsięwzięcia zostanie określona po zidentyfikowaniu ww. projektów.

- **II etap przedsięwzięcia**

Program Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027 (FEP 2021-2027) zatwierdzony w dniu 11.03.2026 przez Komisję Europejską decyzją wykonawczą nr C(2026) 1702 zakłada wsparcie na poziomie:

Działania FEPM 13.1. Infrastruktura dostępnych cenowo mieszkań

Alokacja przeznaczona na realizację przedsięwzięcia strategicznego:

24 673 685 EUR EFRR (w tym finansowanie unijne 23 440 000 EUR i finansowanie krajowe 1 233 685 EUR)

2. Nakłady na realizację przedsięwzięcia strategicznego

Przedsięwzięcie będzie realizowane przez poszczególnych beneficjentów projektów.

Z uwagi na złożony proces wdrażania przedsięwzięcia obecnie nie ma możliwości określenia harmonogramu wydatków.

BUDŻET PRZEDSIĘWZIĘCIA							
L.p.	Etap/zadanie	Całkowity koszt (zł)	Nakłady na realizację przedsięwzięcia strategicznego (zł)				
			2024	2025	2026	2027	2028
			III-IV kwartał	I-IV kwartał	I-IV kwartał	I-IV kwartał	I- IV kwartał
1.	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

V. PLAN ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Lp.	Opis ryzyka	Skutek wystąpienia ryzyka dla przedsięwzięcia [S] <i>(1 - niewielki; 2 - średni; 3 - dotkliwy)</i>	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka [P] <i>(1 - mało prawdopodobne; 2 - prawdopodobne; 3 - pewne)</i>	Poziom ryzyka [PR = S x P] <i>(1 lub 2 – ryzyko niskie; 3 lub 4 – ryzyko średnie; 6 lub 9 – ryzyko wysokie)</i>	Planowane działania	Osoba odpowiedzialna za realizację działania związanego z danym ryzykiem
Ryzyka dot. harmonogramu						
1.	Opóźnienia związane z procedurami przetargowymi	2	2	4	Bieżące monitorowanie postępowań, ewentualne zaktualizowanie harmonogramu	Beneficjenci projektów
Ryzyka dot. budżetu						
1.	Błędne oszacowanie kosztu poszczególnych zadań, związane np. ze zmianą cen, zmianami koniunktury gospodarczej. Rozstrzygnięcia przetargów przewyższające szacunkowe koszty określone przez Beneficjenta	2	2	4	Ewentualna aktualizacja budżetu projektu, proponowanie alternatywnych rozwiązań pozwalających na osiągnięcie założonych celów, zmiana (w dopuszczalnym zakresie)	Beneficjenci projektów

					parametrów wpływających na koszty	
2.	Nieprawidłowe dokumentowanie poniesionych wydatków	3	1	3	Szkolenia z zakresu rozliczania wydatków ponoszonych w projektach unijnych, monitorowanie rozliczeń finansowych	Beneficjenci projektów
Ryzyka dot. zakresu przedsięwzięcia						
1.	Zrekrutowanie niewystarczającej liczby uczestników projektu w zakresie usług społecznych i zdrowotnych	2	1	2	Informowanie potencjalnych uczestników o korzyściach płynących z uczestnictwa w projekcie, rekrutacja uzupełniająca	Beneficjenci projektów
2.	Wysokie koszty realizacji inwestycji infrastruktury	3	2	6	Zmiana zakresu inwestycji.	Beneficjenci projektów
3.	Nieosiągnięcie zakładanych projektów wskaźników rezultatu i produktu	3	1	3	Bieżące monitorowanie wskaźników	Beneficjenci projektów